

COLÒMBIA SETMANAL, del 15 al 21 de novembre del 2008
Resum setmanal de notícies sobre el conflicte armat i la construcció
de pau
Escola de Cultura de Pau de la UAB

COLÒMBIA: A la crisi institucional que travessa el país, se suma l'escàndol de la massiva estafa a unes 500 mil persones que van dipositar els seus estalvis en empreses pirates captadores de diners, més conegudes com piràmides, que prometien temptadors resultats econòmics a curt termini, a l'empament de la laxa legislació que regeix el sistema financer, que permet aquest tipus d'activitats. El Govern hagué d'acudir a la declaració de l'Estat d'Emergència Social, que li dóna facultats extraordinàries a l'Executiu per a afrontar el col·lapse de les piràmides i tractar de recuperar els estalvis captats per aquestes empreses, les quals van ser intervingudes, i es van congegar els seus comptes. Les mesures adoptades pel govern afecten a més de 200 d'aquestes empreses, entre elles la coneguda com a DMG propietat de David Murcia Guzmán, que realitza activitats i té oficines en diversos països d'Amèrica Llatina. El Fiscal General de la Nació, Mario Iguarán, va revelar que es tenen proves que aquesta empresa realitza els seus negocis amb diners provinents del narcotràfic, la qual cosa podria constituir-se en un delictes de "rentat d'actius", per la qual cosa el seu despatx va dictar ordres de captura contra David Murcia Guzmán i altres directius d'aquesta empresa. Per la seva banda, el president Álvaro Uribe va reconèixer la seva responsabilitat política per no haver intervingut amb anterioritat a aquest tipus de captació il·legal de diners, la qual cosa va generar la sensació de permissivitat per part de l'Estat i va deixar desprotegit als ciutadans. D'altra part, David Murcia Guzmán va revelar que s'havia reunit amb alts funcionaris del Govern a la Casa de Nariño, la qual cosa va ser confirmat pel secretari de Premsa de la Presidència, César Mauricio Velásquez, qui va aclarir que la trobada va ser per a estudiar una oferta d'emissió de publicitat institucional en un canal de televisió propietat de DMG, la qual va ser rebutjada pel govern. A més, l'oficina de premsa de la Presidència, hagué d'aclarir les versions que implicaven a un dels fills del President Uribe de tenir negocis amb DMG, confirmant que Jerónimo Uribe sí va estar interessat a contractar els serveis d'aquest canal, per a difondre publicitat sobre el seu negoci d'artesanies, però que va ser dissuadit per recomanació de la Policia, perquè ja es tenien sospites de la il·licitud dels negocis de DMG. D'altra part, tan bon punt portaveus de partits polítics d'oposició revelessin que una empresa transportadora de valors, associada amb DMG, va transportar gratuïtament les signatures recol·lectades en suport a la reelecció del President Uribe, portaveus del partit de l'U i promotors de la reelecció presidencial, van reconèixer que aquest servei si es va portar a terme, però que desconeixien que l'empresa de transport de valors tingués nexes amb DMG. Finalment, David Murcia Guzmán va ser capturat a Panamà i deportat a Colòmbia, mentre que nombroses oficines de DMG han estat intervingudes i s'han confiscat els seus arxius a diferents ciutats d'Equador, Panamà, Veneçuela i Perú, i detingudes un número indeterminat d'empleats. *Caracol – Radio, El Espectador, RCN – Radio, Telesur – Tv, CMI – Tv, El Tiempo, Voz, El Nuevo Herald, BBC, 15 – 21/11/08*

El cap paramilitar extraditat Salvatore Mancuso, va confessar que la massacre de El Aro, al municipi d'Ituango, ocorreguda el 1997 i en la qual van ser assassinats 15 camperols, es va realitzar amb suport logístic de l'Exèrcit i amb el ple coneixement del comandant de la IV Brigada, amb seu a Medellín, General Carlos Alberto Ospina i el General Manosalva, qui van enviar un helicòpter militar per a dur municions i transportar paramilitars que van resultar ferits en combats amb les FARC, previs a la massacre. També va revelar que Pedro Juan Moreno Vila, llavors Secretari de Govern de la Governació d'Antioquia i funcionari de la més alta confiança de qui era en aquells moments Governador, Álvaro Uribe Vélez, de tenir coneixement que la massacre s'anava a realitzar. Mancuso va dir desconèixer si el governador Álvaro Uribe ho sabia, però que també els paramilitars que van realitzar la massacre van ser recolzats per un helicòpter de propietat de la governació. El cap paramilitar i narcotraficant Mancuso, va demanar a la Cort Penal Internacional garanties de tipus processal i per als seus familiars, els quals podrien resultar afectats per causa de les seves confessions. D'altra part, el ministre de Defensa, Juan Manuel Santos, va revelar que van ser destituïts 13 militars en el departament de Córdoba, per estar implicats en desaparicions de persones, homicidis extrajudicials i la presentació de falsos positius, i va assegurar que també seran jutjats 15 policies i militars per

estar confabulats amb activitats de narcotràfic. *Caracol – Radio, CMI – Tv, El Espectador, Semana, El Nuevo Siglo, RCN – Radio, 15 – 21/11/08*

Les centrals obreres que agrupen als treballadors sindicats a Colòmbia, van denunciar que 474 sindicalistes han estat assassinats durant el govern d'Álvaro Uribe Vélez, i que el 97% d'aquests crims resten en la impunitat. La denúncia cobra importància en el marc dels esforços diplomàtics que realitza el Govern de cara a l'aprovació del tractat de Lliure Comerç, TLC, amb EEUU. La majoritària bancada demòcrata al Congrés dels EEUU ha condicionat l'aprovació del TLC que el Govern de Colòmbia castigui els crims contra els sindicalistes, doni plenes garanties sindicals als treballadors i aclareixi els nexes de l'entorn polític del President amb el paramilitarisme. D'altra part, la comunitat acadèmica universitària, així com també diferents ONGs defensores dels drets humans i centres d'investigació social, han elevat la seva veu de protesta per les detencions de 13 estudiants i professors assenyalats per organismes d'intel·ligència de ser membres de les guerrilles, i demanen al Fiscal General de la Nació que reveli les proves contra els detinguts i doni totes les garanties processals que estableix la llei, perquè els detinguts puguin accedir al dret a la defensa. D'altra part, més de 15.000 indígenes que realitzen la "minga" o marxa de protesta, iniciada al departament del Cauca, van arribar a Bogotá, i es van concentrar a les propietats de l'alma mater de la Universitat Nacional. *Voz, Caracol – Radio, Radio Santa Fe, El Tiempo, 15 – 21/11/08*

EQUADOR: El president Rafael Correa, va assegurar que el Pla Colòmbia, que avança el president Uribe amb suport del Govern d'EEUU, és un fracàs total. Va dir el mandatari que a pesar que EEUU ha invertit milers de milions de dòlars en la guerra contra el narcotràfic, els cultius de coca i processament de cocaïna segueixen igual, i que vastos territoris de la geografia colombiana no són controlats per l'Estat. Va dir, a més, que el conflicte intern colombià no té sortida militar, té sortida política però que el sector guerrista dins de l'Estat i la societat la impedeixen. Aquestes declaracions les va fer el mandatari davant del congressista demòcrata James McGovern, a qui va explicar la filosofia, els propòsits i continguts del Pla Equador, concebut com un pla de pau per a dur desenvolupament a la zona fronterera i per a exercir un major control i evitar l'ingrés de grups armats irregulars al territori equatorià *El Colombiano, Mi Punto, El Comercio – Ecuador, 15 – 21/11/08*

ARGENTINA: Els governs d'Argentina, Brasil i Equador van ratificar el seu interès i compromís en la constitució del Consell de Defensa Sud-americà, CDS, concebut com un mecanisme d'integració que permeti la defensa dels recursos naturals de la regió. La ministra de Defensa d'Argentina, Nilda Garré, va dir que cap país pot defensar els recursos naturals per si sol i s'ha de considerar la protecció conjunta dels interessos de la regió. Mentrestant Nelson Jobim, ministre de defensa de Brasil, va dir que tenim a Amèrica del Sud el major productor d'aliments mundial, les dues reserves d'aigua dolça més importants, la major producció d'oxigen pel planeta i la major reserva d'energia. És per això que s'ha de parlar sobre les posicions comuns al continent. La ministra Garré va considerar que s'ha d'aprofundir el procés d'integració regional d'UNASUR, i impulsar un acord que estableixi a Amèrica Llatina com a zona de pau. *Mi Punto, El Clarín – Argentina, 15 – 21/11/08*

CUBA: 22 anys després de la constitució del Grup de Rio, que congrega a països d'Amèrica Llatina i el Carib, aquest fòrum polític va aprovar l'ingrés de Cuba, com a membre de ple dret, decisió que va ser rebuda amb entusiasme pel govern cubà, qui en un comunicat va assenyalar que van quedar enrere els temps que es va intentar aïllar a Cuba en contra de la voluntat dels pobles germans d'Amèrica Llatina i del Carib, i es va mostrar disposat a cooperar en l'enfortiment del diàleg i de l'enteniment entre les nacions d'Amèrica. El govern de Cuba va reiterar la seva crida al president electe d'EEUU, Barack Obama a aixecar el bloqueig contra Cuba i optar pel diàleg i la diplomàcia. D'altra part, el president de Xina Hu Jintao de visita per diversos països llatinoamericans, va visitar a Cuba amb qui va estrènyer els llaços de cooperació a través de crèdits tous per a l'impuls de la salut i l'habitatge a Cuba, com en cooperació energètica, transports i intercanvi educatiu. *GRANMA, Telesur – Tv, El Tiempo, El Nuevo Herald, 15 – 21/11/08*